

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

34 215 01 Népi kézműves Nemezkészítő szakmairány

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsga ideje meghosszabbítható: szóbeli vizsga 15 perccel.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 000025/2017 – 5520 számon kiadom.

MÁSOLAT

Az eredeti okirattal mindenben
megegyező hiteles másolat.

Jóváhagyta:

Borosán Beáta

főosztályvezető-helyettes

2017

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2017. 05. 04-től

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szöveges vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelménymodulok témaköreit tartalmazzák.

A Népi kézműves adott szakmairányának megfelelő szakmatörténeti, néprajzi, anyagismereti, szakmai ismereti, technológiai, munkavédelmi elméleti tudásanyagának, valamint a népi vállalkozás működtetéséhez kapcsolódó ismeretek bemutatása.

A tételsor: Nemezkesztő szakmai ismeretek, szakmai anyagismeret, a közép-ázsiai és az észak-európai nemezkesztő módszer. A gyapjú festésének módjai, a nemez mintázási lehetőségei. A nemez eldolgosítása, utómunkálatok. Iparművészeti törekvések. Nemezkesztő szakmai néprajz: a nemezkesztés korai emlékei, a nemez Ázsiában és Európában, magyar nemez hagyományok. Juhtartás és gyapjúfeldolgozás

B tételsor: A népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása

A tételekhez használható segédeszközök a kérdések utáni mellékletben találhatóak, a szervező biztosítja a vizsgára.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzókérdések.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

1.A. Beszéljen a nemezkészítés szkíta emlékeiről, a módszerekről, mintákról! Mondja el a szkíta kultúra jellegzetességeit! Mutasson be néhányat a csercseni, a tuvai és a paziriki ásatások nemeztárgyai közül!

A tételekhez használható segédeszköz: az 1.A. tételhez című melléklet

1.B. Ön egy műhelyt, műhelygalériát szándékozik kialakítani magának. Milyen szempontok alapján választja ki vállalkozásának helyszínét, telephelyét? Hol nyitna műhelygalériát? Milyen információkat, és hogyan gyűjtene össze a vállalkozás sikerességének megalapozásához? Mik a műhely kialakításának szempontjai az Ön mestersége esetében?

2. A. Beszéljen a nemezkészítés hun emlékeiről, mutassa be a NoinUla-i ásatás kelméit! Mondja el a hun kultúra jellegzetességeit írásos és tárgyi emlékek alapján!

A tételekhez használható segédeszköz: a 2.A. tételhez című melléklet

2.B. Műhelyének belső berendezését alakítja ki. Milyen feltételeket kell megteremteni a műhely működésére vonatkozóan? Milyen szempontokat kell figyelembe venni, milyen engedélyeket kell beszerezni? Van-e lehetősége arra saját szakmájában, hogy a szükséges eszközök, gépek, berendezések beszerzését ütemezze, ha igen, milyen módon?

3. A. Beszéljen a hagyományos magyar nemeztárgyakról! Mutassa be a nemezsüveg, az izzasztó és a nyeregtakaró magyar hagyományait! Ismertesse a nemezköponyeg és a cifraszűr rokon vonásait! Milyen módszerrel készültek az izzasztók, hogyan díszítették?

A tételhez segédeszköz nem használható.

3.B. Vállalkozást indít. Milyen alapanyagokat, segédanyagokat szükséges saját mestersége esetében készletként tárolni? Mik az anyagbeszerzés lehetséges forrásai, milyen módon tudja azokat beszerezni? Mutassa be az alapanyagok, segédanyagok tárolásának szabályait az Ön mestersége területén! Milyen feltételek, technológiai folyamatok szükségesek az alapanyagok munkához való előkészítéshez?

4.A. Mondja el a türkmén nemezkészítő hagyomány jellegzetességeit! Mutassa be a legjellegzetesebb nemeztárgyakat! Beszéljen a mintáiról és a színeiről! Részletezze a türkmén nemezkészítés menetét!

A tételhez segédeszköz nem használható.

4.B. Műhelyének kialakítását tervezi. Milyen szempontokat kell figyelembe vennie a raktározás területén?

Beszéljen az alap- és segédanyagok, környezetre káros anyagok, hulladékok, félkész és késztermékek elhelyezéséről!

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkészítő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

5.A. Beszéljen a nemezkészítés török hagyományairól! Ismertesse a legjellegzetesebb nemeztárgyakat, azok színeit, mintáit! Mondja el, hogyan készül a kepenek, a süveg és a nemeztakaró az anatóliai műhelyekben!

A tételhez segédeszköz nem használható.

5.B. Vásárba kapott meghívást. Milyen szempontokat vesz figyelembe a visszajelentkezéskor? Hogyan, milyen szempontok szerint választja meg vásárra vitt portékáit? Milyen promóciós, reklám anyagot visz magával? Hogyan, milyen módon rendezi be standját, hívja fel a vásárlók figyelmét önmagára, portékáira?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkészítő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

6.A. Beszéljen a nemezkészítés bolgár hagyományairól! Ismertesse a bolgár nemeztakarók mintaszerkezetét, motívumait, színeit, készítési módját! Mutassa be a mesterség bulgáriai hagyományait!

A tételhez segédeszköz nem használható.

6.B. Olyan vásárba kapott meghívást, ahol mesterségbemutatót is kell tartania. Milyen technikát (technikákat) és milyen munkafázisokat mutatna be az érdeklődőknek? Hogyan készül fel otthon e feladatra? Hogyan rendezi be a standját, miként oldja meg az árusítást a mesterségbemutató mellett?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

7.A. Beszéljen a kazak és a kirgiz nemezkesztés hagyományairól! Mutassa be a szürmak és a sirdak készítésének menetét! Ismertesse a legjellegzetesebb mintáikat!

A tételhez segédeszköz nem használható.

7.B. Szakmai presztízsének növekedése érdekében milyen címek, rangok elérését tűzheti ki célul? Milyen országos népművészeti szakmai pályázatokat ismer?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

8.A. Mutassa be a nemezkesztés mongol hagyományait! Ismertesse a tűzött nemez készítésének menetét, mintaszerkezetét! Beszéljen a mongol típusú nemez sátorról!

A tételhez segédeszköz nem használható.

8.B. Zsúriztetni szeretne. Mit kell tennie, hova kell fordulnia? Honnan szerezhet naprakész információkat a zsúri helyszíneiről, a zsúrizás szempontjairól? Szakmai területén milyen lehetőségei vannak a gyűjtés, továbbképzések, szakmai továbblépés területén?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkészítő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

9.A. Beszéljen a Kaukázusban élő népek nemezkészítő hagyományairól! Ismertesse a különbségeket és azonosságokat a különböző népek nemeztárgyainak mintavilága és készítmódja között!

A tételhez segédeszköz nem használható.

9.B. Szakmai fejlődése, értékesítési lehetőségek bővítése, ismertségének növelése érdekében szakmai fórumokat keres. Mik azok az információs, kommunikációs csatornák, melyek segítségével szakmai tájékoztatást kaphat? (események, pályázatok, vásárok, szakmai továbbképzések stb.) Sorolja fel a legfontosabbakat!

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkészítő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

10.A. Mutassa be a vándorló népek nemezsátrait, azok részeit, szerkezetét, berendezését és felállítását! Beszéljen a honfoglalás kori magyar sátor emlékeiről! Ismertesse a sátor nemezborításának és a sátorban található nemeztárgyak készítmódját!

A tételekhez használható segédeszköz: a 10.A tételhez című melléklet

10.B. Vállalkozás indításához Önnek vállalkozóvá kell válnia. Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie, hogy sikeressé váljon? Milyen vállalkozási formákat ismer? Melyiknek milyen előnyei és hátrányai lehetnek? Mik a vállalkozás létrehozásának feltételei, szabályai, menete az egyes vállalkozási formák esetében?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemez készítő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

11.A. Mondja el az észak-európai nemez készítő módszer jellegzetességeit, hagyományait! Beszéljen a hagyományos nemez lábbeliről, a botosról! Mutassa be elkészítésének menetét!

A tételhez segédeszköz nem használható.

11.B. Létrehozta vállalkozását. Milyen beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségei vannak? Mik a vállalkozások államháztartással szembeni kötelezettségei?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemez készítő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

12.A. Beszéljen arról, hogyan valósítható meg a nemez készítés mesterségében a magyar népművészet továbbéltetése! Mutassa be, hogy milyen hagyományos tárgyak mintakincsét, motívumait és készítmódját tudja felhasználni a nemeztárgyak készítésekor! Mondja el egy tárgy tervezésének és készítésének menetét!

A tételhez segédeszköz nem használható.

12.B. Ön önállóan tervező alkotó kézművessé vált. Miért lehet fontos a saját logó, jel? Saját mestersége területén miként lehet jelölni a készítő személyét? Hogyan tudja bizonyítani azt, hogy piacra vitt, kiállításra benyújtott terméke zsűrizett?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

13.A. Beszéljen a magyar kalaposság hagyományairól, történetéről! Mondja el a kalapkészítés menetét, ismertesse a mesterség eszközeit! Mutassa be a legjellegzetesebb hagyományos kalapformákat!

A tételekhez használható segédeszköz: a 13.A. tételhez című melléklet

13.B. Induló vállalkozásához üzleti tervet kell készítenie. Mely esetekben szükséges, vagy célszerű még üzleti tervet készíteni? Mi az üzleti terv fejezeteinek rövid tartalma?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

14.A. Beszéljen a szőrzjátékok és a nemezjátékok hagyományáról! Mutassa be a nemezjátékok és nemezbabok készítési módját! Mire kell ügyelnie játékok készítésekor? Milyen játéktípusokat készítené nemezből?

A tételhez segédeszköz nem használható.

14.B. Egy pályázat kapcsán elemeznie kell saját piaci helyzetét. Mutassa be a saját mestersége területén egy működő kézműves vállalkozás SWOT elemzését! Mik azok a körülmények, amelyeket figyelembe kell venni egy döntés során?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

15.A. Mutassa be a nemez hagyományait a lakáskultúrában! Milyen tárgyakat készítené nemezből egy mai lakásba? Mondja el a fésűgyapjú felhasználási módját a nemezkesztésben!

A tételhez segédeszköz nem használható.

15.B. Amennyiben vállalkozásában új terméket szeretne bevezetni, hogyan, milyen szempontok figyelembe vételével készít ár kalkulációt? Foglalja össze az eladási ár kialakításának elveit, az árak kialakításánál figyelembe veendő jogszabályi előírásokat!

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

16.A. Mutassa be a gyapjú nyírását, tisztítását, előkészítését a nemezkesztéshez! Beszéljen a gyapjú lazításának hagyományos módjairól! Ismertesse a farkasoló és a kártoló működési elvét!

A tételekhez használható segédeszköz: a 16.A. tételhez című melléklet

16.B. Mikor célszerű pénzügyi tervet készíteni, mit tartalmazzon a pénzügyi terv?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

17.A. Mutassa be a gyapjú festésének természetes és vegyi módszereit! Ismertesse a gyapjú festésének elvét, a festés menetét! Mutassa be a festés közben előforduló hibalehetőségeket! Beszéljen a környezetvédelmi, balesetvédelmi és egészségügyi szempontokról!

A tételekhez használható segédeszköz: a 17.A tételhez című melléklet

17.B. Váratlanul olyan jelentős, egyedi megrendelési ajánlatot kap, amely különbözik eddigi termékeitől. Mit tesz a megrendelés létrejötte érdekében?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

18.A. Mutassa be a gyapjúsál szerkezetét, tulajdonságait! Fogalmazza meg a nemezlődés elvét! Hogyan jöhet létre nemez emberi beavatkozás nélkül? Mondjon el néhány legendát a nemezkesztés eredetéről!

A tételekhez használható segédeszköz: a 18.A tételhez című melléklet

18.B. Megvalósult egy nagy megrendelés, a szerződést megkötötték. Mik a tennivalók a sikeres gyártás, a határidőre történő szállítás érdekében?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

19.A. Mutassa be a Kárpát-medence jellegzetes juh- és gyapjúfajta! Ismertesse a különböző juhajták tulajdonságait! Beszéljen arról, hogy melyik fajta gyapjút milyen tárgyak készítésére használja!

A tételekhez használható segédeszköz: a 19.A. tételhez című melléklet

19.B. Elkészült egy új tervezésű megrendelt terméke. Mik a további teendői?

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

20.A. Beszéljen a nemezéből készült viseleti darabok hagyományairól, megjelenéséről a magyar viseletekben! Mondja el a nemeznek más természetes anyagokkal való összedolgozásának lehetőségeit! Mutassa be röviden egy nemezruha készítésének menetét! Hogyan alkalmazná a magyar népviselet hagyományait a nemezöltözeteken?

A tételhez segédeszköz nem használható.

20.B. Mit nevezünk helyi terméknek? Milyen a jó helyi termék? Hogyan kapcsolódhatnak egymáshoz a helyi termék, a turizmus, és a helyi terméket előállító termelők, kézműves alkotók?

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1.A. Beszéljen a nemezkesztés szkíta emlékeiről, a módszerekről, mintákról! Mondja el a szkíta kultúra jellegzetességeit! Mutasson be néhányat a csercseni, a tuvai és a paziriki ásatások nemeztárgyai közül!

A tételekhez használható segédeszköz: az 1.A tételhez című melléklet

Kulcsszavak, fogalmak:

- A szkíta kultúra jellegzetességei, a lovas nomád életforma
- A csercseni, a tuvai és a paziriki ásatások nemezei
- A szkíta nemeztárgyak mintavilága, a szkíta állatstílus
- A paziriki nemezok készítemi módjai, a nemezrátét, bórrátét nemezeken, varrás, zsinórozás
- A közép-ázsiai nemezkesztő módszer

1.B. Ön egy műhelyt, műhelygalériát szándékozik kialakítani magának. Milyen szempontok alapján választja ki vállalkozásának helyszínét, telephelyét? Hol nyitna műhelygalériát? Milyen információkat, és hogyan gyűjtene össze a vállalkozás sikerességének megalapozásához? Mik a műhely kialakításának szempontjai az Ön mestersége esetében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Piackutatás
- Piacelemzés
- Marketing koncepció
- Marketing mix fogalma
- Telephely engedélyeztetése (szakmánként változó)
- Műhely – bemutató terem, kapcsolata, kialakítása
- Egyéb szükséges engedélyek beszerzése

2.A. Beszéljen a nemezkészítés hun emlékeiről, mutassa be a NoinUla-i ásatás kelméit!

Mondja el a hun kultúra jellegzetességeit írásos és tárgyi emlékek alapján!

A tételekhez használható segédeszköz: a 2.A tételhez című melléklet

Kulcsszavak, fogalmak:

- A hunok kultúrája és a hun nemezkészítés a kínai évkönyvek és az ókori görög szerzők munkái alapján
- A hun nemezkészítés tárgyi emlékei
- A hun nemezek mintavilága
- A NoinUla-i ásatás nemezeinek készítési módja, textilrátétek, tűzés és hímzés nemezen
- A közép-ázsiai nemezkészítő módszer

2 B. Műhelyének belső berendezését alakítja ki. Milyen feltételeket kell megteremteni a műhely működésére vonatkozóan? Milyen szempontokat kell figyelembe venni, milyen engedélyeket kell beszerezni? Van-e lehetősége arra saját szakmájában, hogy a szükséges eszközök, gépek, berendezések beszerzését ütemezze, ha igen, milyen módon?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Környezetvédelmi előírások
- Egészség- és balesetvédelmi előírások
- Munkavédelmi előírások
- A vállalkozás, a műhely működéséhez legszükségesebb eszközök, esetleg gépek, berendezések felsorolása
- Beszerzési források
- Későbbre halasztható beszerzések

3. A. Beszéljen a hagyományos magyar nemeztárgyakról! Mutassa be a nemezsüveg, az izzasztó és a nyeregtakaró magyar hagyományait! Ismertesse a nemezköponyeg és a cifraszűr rokon vonásait! Milyen módszerrel készültek az izzasztók, hogyan díszítették?

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A nemezkészítés magyar hagyományai, az izzasztó és a nyeregtakaró
- A nemezsüveg magyar hagyományai, története
- A nemezköponyeg készítési módja, fajtái
- A cifraszűr készítési módja, fajtái, díszítési lehetőségei
- A közép-ázsiai nemezkészítő módszer
- Az izzasztóhoz használható gyapjufajták, az anyagvastagság meghatározása
- Tűzés, rátét és hímzés alkalmazása nemeztárgyakon

3.B. Vállalkozást indít. Milyen alapanyagokat, segédanyagokat szükséges saját mestersége esetében készletként tárolni? Mik az anyagbeszerzés lehetséges forrásai, milyen módon tudja azokat beszerezni? Mutassa be az alapanyagok, segédanyagok tárolásának szabályait az Ön mestersége területén! Milyen feltételek, technológiai folyamatok szükségesek az alapanyagok munkához való előkészítéshez?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alapanyagok felsorolása beszerzési forrásonként
- Segédanyagok felsorolása beszerzési forrásonként
- Tárolási szabályok
- Kártevők, védekezés
- Környezetvédelmi szabályok
- Az előkészítő műveletek helyének kialakítási szempontjai, eszközei

4.A. Mondja el a türkmén nemezkesztő hagyomány jellegzetességeit! Mutassa be a legjellegzetesebb nemeztárgyakat! Beszéljen a mintáiról és a színeiről! Részletezze a türkmén nemezkesztés menetét!

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A türkmén nemeztakarók jellegzetességei, a türkmén mintakincs
- A türkmén típusú nemeztakaró készítése
- A közép-ázsiai nemezkesztő módszer
- A takaró készítéséhez alkalmas gyapjufajták
- A türkmén takarók mintája és hagyományos színei
- A mintának való gyapjú megfestése, a gyapjú előkészítése körvonalnak, a minta kirakása, kitöltése, a gyapjú kirakása, a nemez begyúrása

4.B. Műhelyének kialakítását tervezi. Milyen szempontokat kell figyelembe vennie a raktározás területén?

Beszéljen az alap- és segédanyagok, környezetre káros anyagok, hulladékok, félkész és késztermékek elhelyezéséről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Raktári rend
- Anyagok, félkész és késztermékek tárolása
- Veszélyes hulladékok, környezetre ártalmas anyagok tárolása
- Állagvédelem, kártevők elleni védelem
- Raktári nyilvántartás

5.A. Beszéljen a nemezkészítés török hagyományairól! Ismertesse a legjellegzetesebb nemeztárgyakat, azok színeit, mintáit! Mutassa be, hogyan készül a kepenek, a süveg és a nemeztakaró az anatóliai műhelyekben!

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A nemezkészítés török hagyományai, a kepenek és a süveg
- A török nemeztakarók színei, mintái
- A gyapjú tisztítása, lazítása, az előnemez készítése
- A gyapjú és az előnemez festése, a minta kialakítása
- A gyapjú szétterítése, a nemez begyúrása

5.B. Vásárba kapott meghívást. Milyen szempontokat vesz figyelembe a visszajelentkezéskor? Hogyan, milyen szempontok szerint választja meg vásárra vitt portékáit? Milyen promóciós, reklám anyagot visz magával? Hogyan, milyen módon rendezi be standját, hívja fel a vásárlók figyelmét önmagára, portékáira?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Helypénz mértéke, a stand nagysága, sátor, pult biztosítása
- A vásár helyszíne a vásárlóerő szempontjából
- Vásár nagysága, meghívott kézművesek összetétele
- Mesterremek – ajándéktárgyak száma, aránya
- Promóciós anyagok
- Cégér
- A stand berendezése, a termékek elhelyezése, díszítése

6.A. Beszéljen a nemezkészítés bolgár hagyományairól! Ismertesse a bolgár nemeztakarók mintaszerkezetét, motívumait, színeit, készítési módját! Mutassa be a mesterség bulgáriai hagyományait!

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A bolgár nemezkészítés hagyományai, a bolgár nemeztakarók mintaszerkezete
- A bolgár nemeztakarók színei
- A gyapjú előkészítése, lazítása
- A nemeztakaró mintájának kialakítása

6.B. Olyan vásárba kapott meghívást, ahol mesterségbemutatót is kell tartania. Milyen technikát (technikákat) és milyen munkafázisokat mutatna be az érdeklődőknek? Hogyan készül fel otthon e feladatra? Hogyan rendezi be a standját, miként oldja meg az árusítást a mesterségbemutató mellett?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Technikák felsorolása
- Szükséges anyagok, eszközök, esetleg gépek, félkész termékek
- Szükséges infrastruktúra (víz, villany, stb.)
- Helyigény
- Árusítás, mesterségbemutató lebonyolítása
- Stand berendezése
- Miként tudja megoldani a szállítást?
- Milyen néprajzi, szakmai témákról beszél a bemutató közben?

7.A. Beszéljen a kazak és a kirgiz nemezkesztés hagyományairól! Mutassa be a szürmak és a sirdak készítésének menetét! Ismertesse a legjellegzetesebb mintáikat!

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A kazak és a kirgiz szabott-varrt nemeztakarók
- A gyapjú tisztítása, lazítása, előkészítése, a nemezlapok készítése, festése
- A minták megtervezése, jellegzetes minták és mintaszerkezetek
- A jelek értelmezése, szimbólumai, a pozitív és negatív formák egysége
- A minta kialakítása, varrása, zsinórozása, tűzése

7.B. Szakmai presztízsének növekedése érdekében milyen címek, rangok elérését tűzheti ki célul? Milyen országos népművészeti szakmai pályázatokat ismer?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Népművészet Ifjú Mestere cím, és elérhetősége
- Népi Iparművész cím és elérhetősége
- Népművészet Mestere cím és elérhetősége
- Országos Ifjúsági Népi Kézműves pályázat
- Országos szakági pályázatok (saját szakmáján belül)
- Mesterremek pályázat
- Országos Népművészeti Kiállítás

8.A. Mutassa be a nemezkesztés mongol hagyományait! Ismertesse a tűzött nemez készítésének menetét, mintaszerkezetét! Beszéljen a mongol típusú nemez-sátorról!

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A nemezkesztés mongol hagyományai
- Nemeztakarók és a mongol típusú nemezsátor
- A juhok nyírása és a gyapjú előkészítése
- A gyapjú szétterítése
- A lovas hengerlés
- „Anyanemez” és „leánynemez”
- A mongol takarók mintaszerkezete
- A nemez tűzése

8.B. Zsűriztetni szeretne. Mit kell tennie, hova kell fordulnia? Honnan szerezhet naprakész információkat a zsűri helyszíneiről, a zsűrizés szempontjairól? Szakmai területén milyen lehetőségei vannak a gyűjtés, továbbképzések, szakmai továbblépés területén?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Hagyományok Háza honlap, zsűrizés, továbbképzések
- Népi iparművészeti alkotások zsűrizésének szempontrendszer
- Néprajzi gyűjtőkörű múzeumok, gyűjtemények
- Néprajzi szakirodalom (saját szakmáját tekintve)
- Jeles alkotók felsorolása saját szakmájában
- Szakmai civil szervezetek, programjaik

9.A. Beszéljen a Kaukázusban élő népek nemez készítő hagyományairól! Ismertesse a különbségeket és azonosságokat a különböző népek nemeztárgyainak mintavilága és készítménye között!

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A Kaukázusban élő népek és nemezhagyományaik
- Belehengerelt mintájú nemez
- Rátétes nemez
- Szabott-varrt mintás nemez
- A különböző nemeztakarók készítménye
- A kaukázusi nemez mintavilága

9.B. Szakmai fejlődése, értékesítési lehetőségek bővítése, ismertségének növelése érdekében szakmai fórumokat keres. Mik azok az információs, kommunikációs csatornák, melyek segítségével szakmai tájékoztatást kaphat? (események, pályázatok, vásárok, szakmai továbbképzések stb.) Sorolja fel a legfontosabbakat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Intézmények (Hagyományok Háza, Közművelődési intézmények)
  - Civil szervezetek (NESZ, megyei egyesületek, AMKA)
  - Kamarák (Kézműves Kamara)
  - Múzeumok
- honlapjai, hírlevelei, információs kiadványai

10.A. Mutassa be a vándorló népek nemezsátrait, azok részeit, szerkezetét, berendezését és felállítását! Beszéljen a honfoglalás kori magyar sátor emlékeiről! Ismertesse a sátor nemezborításának és a sátorban található nemeztárgyak készítési módját!

A tételekhez használható segédeszköz: a 10.A tételhez című melléklet

Kulcsszavak, fogalmak:

- Különböző vándorló népek nemezsátrai, a török és a mongol típus
- A honfoglaló magyarság sátrai
- A nemezsátor szerkezete
- A nemezsátor felállításának menete
- A nemezsátor szimbólumai
- A nemezsátor berendezése
- Sátorborító nemezlapok készítése

10.B. Vállalkozás indításához Önnek vállalkozóvá kell válnia. Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie, hogy sikeresé váljon? Milyen vállalkozási formákat ismer? Melyiknek milyen előnyei és hátrányai lehetnek? Mik a vállalkozás létrehozásának feltételei, szabályai, menete az egyes vállalkozási formák esetében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- A vállalkozó személyes tulajdonságai
- A vállalkozó szakmai felkészültsége, vezetői, szervezői képessége
- A vállalkozások közös jellemzői, formái, tulajdonformák
- Egyéni vállalkozás alapítása, működtetése
- Gazdasági társaság (Közkereseti társaság, BT, KFT) alapítása
- Társas vállalkozások formái, és működésük jellemzői
- A vállalkozási formák közötti választás szempontjai az adott mesterség területén

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkesztő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

11.A. Mondja el az észak-európai nemezkesztő módszer jellegzetességeit, hagyományait! Beszéljen a hagyományos nemez lábbelikről, a botosról! Mutassa be elkészítésének menetét!

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az észak-európai nemezkesztő módszer
- A nemezcsizma észak-európai hagyományai
- A botos magyar hagyományai
- A lábbeli készítéséhez felhasználható gyapjufajták
- A nemezlábbeli anyagvastagságának meghatározása
- A nemezcipő elkészítésének menete

11.B. Létrehozta vállalkozását. Milyen beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségei vannak? Mik a vállalkozások államháztartással szembeni kötelezettségei?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Könyvelő alkalmazása
- Könyvvitel, bizonylati elv
- Bevételek, költségek alapbizonylatai
- Nyilvántartások
- Adó- és járuléknemek, fizetési kötelezettségek
- Bejelentési, nyilvántartási, elszámolási feladatok, melyek az egyes adónemekhez, járulékokhoz kapcsolódnak

12.A. Beszéljen arról, hogyan valósítható meg a nemezkészítés mesterségében a magyar népművészet továbbéltetése! Mutassa be, hogy milyen hagyományos tárgyak mintakincsét, motívumait és készítmódját tudja felhasználni a nemeztárgyak készítésekor! Mondja el egy tárgy tervezésének és készítésének menetét!

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A magyar paraszti kultúra tárgyainak mintaszerkezete, jelképrendszere
- Textilrátétes munkák
- Bőrrátétes munkák
- Zsinórdíszítés
- Hímzés gyapjú szőtesen, posztón, tűzés
- Egy nemeztárgy szerkezetének és díszítésének tervezése
- Az alapanyag előkészítése a nemezkészítéshez
- A nemeztárgy elkészítéséhez szükséges eszközök
- A nemeztárgy elkészítésének menete

12.B. Ön önállóan tervező alkotó kézművessé vált. Miért lehet fontos a saját logó, jel? Saját mestersége területén miként lehet jelölni a készítő személyét? Hogyan tudja bizonyítani azt, hogy piacra vitt, kiállításra benyújtott terméke zsűrizett?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alkotásba komponált monogram, évszám lehetősége
- Hátoldalon szereplő saját jel, monogram
- Páva védjegy
- Szellemi termék fogalma
- Tervezés – kivitelezés viszonya
- Társ mesterségekkel való együttműködés esetén az együttműködő kollégák megnevezése

13.A. Beszéljen a magyar kalaposság hagyományairól, történetéről! Mondja el a kalapkészítés menetét, ismertesse a mesterség eszközeit! Mutassa be a legjellegzetesebb hagyományos kalapformákat!

A tételekhez használható segédeszköz: a 13.A. tételhez című melléklet

Kulcsszavak, fogalmak:

- A kalapviselet és a kalaposság története
- A kalapkészítés hagyományos eszközei
- A gyapjú előkészítése, tisztítása, lazítása íjfával
- A gyapjú formára igazítása
- A nemez gyúrása
- A kalap formázása, festése, szárítása
- Hagyományos kalaptípusok

13.B. Induló vállalkozásához üzleti tervet kell készítenie. Mely esetekben szükséges, vagy célszerű még üzleti tervet készíteni? Mi az üzleti terv fejezeteinek rövid tartalma?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az üzleti terv szerepe a vállalkozások működésében (vállalkozás indítása, források megtérülésének kalkulációja, folyamatos működés megalapozása, finanszírozási források megszerzése, fejlesztés, átalakítás esetén, válság esetén, átszervezés esetén)
- Az üzleti terv felépítése:
  - A vállalkozás adatai
  - Összefoglalás
  - A vállalkozás tevékenységének leírása
  - Marketing terv
  - Működési terv
  - Szervezeti terv
  - Pénzügyi terv
  - Kockázati, készenléti terv
  - Vezetési koncepció

14.A. Beszéljen a szőrzjátékok és a nemezjátékok hagyományáról! Mutassa be a nemezjátékok és nemezbabok készítemi módját! Mire kell ügyelnie játékok készítemekor? Milyen játéktípusokat készíteme nemezából?

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak

- A szőrlabda készítemének hagyományai
- A gyapjú kiválasztása, előkészíteme, lazítema nemezjátékok készíteméhez
- A gyapjú festése
- A játékokon elhelyezhető minták, motívumok megtervezése
- Térbeli nemezjátékok készíteme: labdák, babák, állatfigurák
- Kesztyűbabok és ujjbabok készíteme üreges módszerrel
- Társasjátékok készíteme síklap módszerével

14.B. Egy pályázat kapcsán elemeznie kell saját piaci helyzetét. Mutassa be a saját mestersége területén egy működő kézműves vállalkozás SWOT elemzését! Mik azok a körülmények, amelyeket figyelembe kell venni egy döntés során?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az elérendő cél megfogalmazása
- SWOT analízis:
  - Erősségek:
    - Milyen előnyei vannak az Ön által tervezett tevékenységnek?
    - Mit csinál jobban, másként, mint mások?
    - Mit mondanak Önről mások, mik az erősségei?
  - Gyengeségek:
    - Min tudna javítani?
    - Mit kellene elkerülnie?
    - Mit mondanak mások Önre vonatkozó gyengeségként?
  - Lehetőség:
    - Milyen lehetőségei vannak?
    - Milyen réteget tud megcélozni termékeivel?
    - Milyen rendezvényekre, vásárookra, értékesítési lehetőségekre számíthat a piacon?
  - Veszélyek:
    - Milyen akadályok merülnek fel?
    - Versenytársak
    - Közízlés

15.A. Mutassa be a nemez hagyományait a lakáskultúrában! Milyen tárgyakat készítené nemezből egy mai lakásba? Mondja el a fésűsgyapjú felhasználási módját a nemezkészítésben!

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- A vándorló népek hajléka, a nemezsátor
- A nemezsátor berendezése
- Nemeztárgyak a lakásban: szőnyeg, falvédő, takaró, függöny, térelválasztó, paraván, lámpabúra
- A gyapjúfajták kiválasztása a különböző lakberendezési tárgyakhoz
- A fésűsgyapjú tulajdonságai
- A fésűsgyapjú felhasználása a lakáskultúrában és a viseleti darabok készítéséhez
- A fésűsgyapjú összedolgozása más természetes eredetű szálakkal, szövetekkel

15.B. Amennyiben vállalkozásában új terméket szeretne bevezetni, hogyan, milyen szempontok figyelembe vételével készít árkalkulációt? Foglalja össze az eladási ár kialakításának elveit, az árak kialakításánál figyelembe veendő jogszabályi előírásokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Költségelvű árképzés:
  - Anyagköltség
  - Munkadíj
  - Rezsiköltség
  - Haszon
  - Nettó eladási ár
  - ÁFA (mentesség lehetősége)
  - Bruttó eladási ár
- Kereslettől függő árképzés:
  - Piaci versenyhelyzet
  - Árdifferenciálás
- Bevezető ár
- Lehetséges árengedmények (nagy mennyiségű, vagy rendszeres vásárlás esetén)
- Ár- minőség viszonylat
- Célcsoport árérzékenysége

16.A. Mutassa be a gyapjú nyírását, tisztítását, előkészítését a nemezkészítéshez!

Beszéljen a gyapjú lazításának hagyományos módjairól! Ismertesse a farkasoló és a kártoló működési elvét!

A tételekhez használható segédeszköz: a 16.A tételhez című melléklet

Kulcsszavak, fogalmak:

- A gyapjú nyírása, válogatása, tisztítása
- Különböző gyapjufajták a nemezkészítésben
- Gyapjúlazítás botokkal, íjfával, csapómadzaggal
- A farkasoló működési elve
- A kézi és a gépi kártoló működési elve

16.B. Mikor célszerű pénzügyi tervet készíteni, mit tartalmazzon a pénzügyi terv?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Derüljön ki, életképes-e a tervezett új termék gyártása, vagy az új ötlet
- Megélhetést, nyereséget biztosít-e rövid, vagy középtávon
- Miből lehet addig is finanszírozni a működést (hitel, kölcsön lehetősége)
- Üzlettárs bevonása
- Könyvelőtől a szükséges adatok, információk kérése
- Elemei: költségvetési terv, cash-flow kimutatás, eredmény kimutatás, mérleg, induló költségek, működő költségek felsorolása, grafikon készítése a fedezeti pontról, megtérülési pontról, pénzügyi mutatók, finanszírozás

17.A. Mutassa be a gyapjú festésének természetes és vegyi módszereit! Ismertesse a gyapjú festésének elvét, a festés menetét! Mutassa be a festés közben előforduló hibalehetőségeket! Beszéljen a környezetvédelmi, balesetvédelmi és egészségügyi szempontokról!

A tételekhez használható segédeszköz: a 17.A tételhez című melléklet

Kulcsszavak, fogalmak:

- A gyapjú előkészítése a festéshez
- A gyapjúsál szerkezete, a gyapjú festésének elve
- A gyapjúfestés hibalehetőségei
- A színek keverésének módjai
- A gyapjú festése természetes anyagokkal
- A gyapjú festése vegyi módszerekkel
- A gyapjú festésének menete
- A festék rögzítése a gyapjúba
- A gyapjú festésének környezetvédelmi és egészségügyi szempontjai

17.B. Váratlanul olyan jelentős, egyedi megrendelési ajánlatot kap, amely különbözik eddigi termékeitől. Mit tesz a megrendelés létrejötte érdekében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Gyűjtőmunka szakirodalomban, múzeumokban
- Tervek vázlatok készítése
- Esetlegesen munkatársak, társ mesterségek bevonása
- Árkalkuláció
- A feladat elvégzéséhez szükséges munkafolyamatok áttekintése
- Egyeztetés a megrendelővel, ha szükséges társtervezővel, bedolgozóval
- Szerződéskötés

18.A. Mutassa be a gyapjúsál szerkezetét, tulajdonságait! Fogalmazza meg a nemezelődés elvét! Hogyan jöhet létre nemez emberi beavatkozás nélkül? Mondjon el néhány legendát a nemezkészítés eredetéről!

A tételekhez használható segédeszköz: a 18.A tételhez című melléklet

Kulcsszavak, fogalmak:

- A gyapjúsál felépítése, szerkezete
- A gyapjúsálak tulajdonságai
- A gyapjúsál viselkedése savas és lúgos közegben
- A nemezelődés elve
- Természetes nemezelődés emberi beavatkozás nélkül
- A nemezkészítés ószövetségi legendája: Noé bárkája
- A nemezkészítés keresztény legendája: Szent Kelemen
- A nemezkészítés török legendái: a próféta tisztelete

18.B. Megvalósult egy nagy megrendelés, a szerződést megkötötték. Mik a tennivalók a sikeres gyártás, a határidőre történő szállítás érdekében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Tervdokumentáció készítése
- Munkafeltételek megteremtése
- Előleg felvételének tisztázása
- Pénzügyi terv
- Gépek, eszközök beszerzése
- Anyagbeszerzés
- Munkafolyamat megszervezése
- Alkalmazott vagy bedolgozó felvétele, szerződéskötés
- Egyeztetés társmesterekkel
- Munkafolyamat megtervezése, időbeli ütemezése, munka elvégzése

19.A. Mutassa be a Kárpát-medence jellegzetes juh- és gyapjúfajta! Ismertesse a különböző juhajták tulajdonságait! Beszéljen arról, hogy melyik fajta gyapjút milyen tárgyak készítésére használja!

A tételekhez használható segédeszköz: a 19.A. tételhez című melléklet

Kulcsszavak, fogalmak:

- A hortobágyi és a gyimesi racka tulajdonságai
- A cigája tulajdonságai
- A merinó tulajdonságai
- A gyapjúajták közötti különbség
- A gyapjúajták felhasználása különböző nemeztárgyakhoz

19.B. Elkészült egy új tervezésű megrendelt terméke. Mik a további teendői?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Zsúrizás lehetősége
- Dokumentálás, fényképezés, későbbi promóció érdekében
- Számlázás
- Fizetési módok
- Kötelező használati utasítással, címkével való ellátás
- Csomagolás
- Leszállítás
- Beszerelés
- Javítás
- Garanciavállalás

20.A. Beszéljen a nemezből készült viseleti darabok hagyományairól, megjelenéséről a magyar viseletekben! Mondja el a nemeznek más természetes anyagokkal való összedolgozásának lehetőségeit! Mutassa be röviden egy nemezruha készítésének menetét! Hogyan alkalmazná a magyar népviselet hagyományait a nemezöltözeteken?

A tételhez segédeszköz nem használható.

Kulcsszavak, fogalmak:

- Hagományos nemezviseletek: szkíta és hun nemezöltözetek
- A nemezköpönyeg és a magyar szűr
- A gyapjú összenemezelése más természetes szálakkal, kelméssel
- Textil- és bőrrátétek nemezen
- A nemezöltözetekhez alkalmas gyapjúfajta kiválasztása
- A gyapjú előkészítése nemezruházat készítéséhez, a nemez készítése
- Az öltözet darabjainak szabása szabásminta segítségével
- A darabok összeillesztése, varrása, hímzése
- A magyar népviselet szabástípusai és díszítése: zsinórozás, tűzés, rátét, hímzés

20.B. Mit nevezünk helyi terméknek? Milyen a jó helyi termék? Hogyan kapcsolódnak egymáshoz a helyi termék, a turizmus, és a helyi terméket előállító termelők, kézműves alkotók?

Kulcsszavak, fogalmak:

- A helyi termékek sajátosságai:
  - A termék helyhez való kötöttsége, tájjellege
  - Helyi anyagok felhasználása
  - Helyi kulturális elemek felhasználása
  - Helyi munkaerő alkalmazása
- Mitől jó egy helyi termék:
  - Hitelesen megjeleníti a helyi kulturális hagyományokat
  - A különböző helyi termék előállítók egymással együttműködve hozzáadott (többlet) értéket hoznak létre (készletek, mezőgazdasági termékek igényes csomagolása stb.)
  - Helyi védjegy, logó feltüntetése – minőség!
- Turizmus szerepe:
  - A turizmus kínálatot generál (helyi termék boltok, vendéglátóhelyek)
  - Mesterségbemutatók szervezése

Szakképesítés: 34 215 01 Népi kézműves Nemezkészítő szakmairány

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Az adott szakmairány, valamint a népi vállalkozás működtetésének elméleti tudásanyagának bemutatása.

ÉRTÉKELÉS

Sorszám	Név	Feladat sorszáma	Osztályzat

.....
dátum

.....
alíírás